

תוכן העניינים

1	מבוא
4	על התעתיק
4	על שמות קוריאניים
5	מפת קוריאה
6	תאריכים ואירועים היסטוריים

שער ראשון: העת העתיקה

11	פרק ראשון: היסטוריה קדומה עד סוף שושלת קוריו
13	תקופת שלוש הממלכות (57 לפנה"ס-668 לספירה)
14	ממלכת קוגוריו (37 לפנה"ס-668 לספירה)
15	ממלכת פֶּקְצֶ'ה (18 לפנה"ס-660 לספירה)
16	ממלכת שילֶה (57 לפנה"ס-668 לספירה)
21	ממלכת קאיה (42-562)
22	תקופת שילה המאוחדת (668-935)
23	תקופת ממלכת קוריו (918-1392)

27	פרק שני: תקופת צ'וסון 1392-1910
27	היווסדה של השושלת
35	יחסי חוץ
39	ספרות ואמנות בתקופת צ'וסון

שער שני: העת החדשה

45	פרק שלישי: תקופת הכיבוש היפני (1910-1945)
	העשור הראשון לסיפוח היפני (1910-1919):
47	ריכוז הכוח היפני וביסוסו

49	תנועת ה"1 במרץ 1919
50	העשור השני (1920-1929): פתיחות וסובלנות יחסית
	העשור השלישי והרביעי (1931-1945): התחמשות
52	והכנה למלחמות באוקיינוס השקט
55	מלחמת העולם השנייה תחת כיבוש יפן
57	פיתוח קוריאה בימי השלטון היפני
59	החינוך בתקופת השלטון היפני
61	"נשות הניחומים"
63	תקופת הכיבוש כזיכרון לאומי

65	פרק רביעי: מסיום הכיבוש היפני עד תום מלחמת קוריאה
65	הכנות לסיום הכיבוש היפני
68	מלחמת קוריאה (1950-1953)

הרפובליקה של קוריאה (קוריאה הדרומית)

75	פרק חמישי: ממלחמה קיומית לדמוקרטיה ולשגשוג כלכלי
75	הרפובליקה הראשונה (1948-1960)
77	הרפובליקה השנייה (1960-1961)
78	המשטר הצבאי (1961-1963)
80	הרפובליקה השלישית (1963-1972)
86	הרפובליקה הרביעית (1972-1979)
88	הרפובליקה החמישית (1980-1987)

פרק שישי: הרפובליקה השישית – תחילתה והתבססותה

95	של דמוקרטיה
96	כהונתו של הנשיא נו טה-או, 1988-1993
98	כהונתו של הנשיא קים יונג-סאם, 1993-1998
100	משבר הגרעין
101	כהונתו של הנשיא קים דה-ג'ונג, 1998-2003
102	המשבר הכלכלי
104	המדיניות כלפי קוריאה הצפונית
108	כהונתו של הנשיא נו מו-היון, 2003-2008
109	ניסיון ההדחה

110	כהונתו של הנשיא אי מיונג-באק, 2008-2013
113	כהונתה של הנשיאה פאק גון-הא, 2013-2017
118	כהונתו של הנשיא מון ג'ה-אין, 2017-2022
118	אולימפיאדת החורף
120	מפגשי הפסגה
121	משבר ביחסים עם יפן
126	כהונתו של הנשיא יון סוק-יול, 2022-2025
129	כהונתו של הנשיא אי ג'ה-מיונג, 2025-

הרפובליקה הדמוקרטית העממית של קוריאה (קוריאה הצפונית)

143	פרק שביעי: קוריאה הצפונית
144	תקופת קים איל-סונג, 1948-1994
147	מלחמת קוריאה ובניית המדינה
150	הכנת היורש
152	תוכנית הגרעין הצפון קוריאנית
154	תקופת קים ג'ונג-איל, 1994-2011
154	מדיניות כלכלית
157	התחממות היחסים בין שתי הקוריאות
160	תוכנית הגרעין והטילים
160	תקופת קים ג'ונג-און, מ'2011
167	צפון קוריאה בעידן מלחמת רוסיה-אוקראינה

	פרק שמיני: יחסי ישראל עם קוריאה הדרומית
168	ועם קוריאה הצפונית
168	עמדת ישראל בסוגיית מלחמת קוריאה
170	תחילת היחסים הרשמיים בין קוריאה הדרומית לישראל
171	קוריאה הדרומית והשוק הערבי בשנות השבעים
172	סגירת שגרירות ישראל בסיאול ופתיחתה מחדש
174	ממדינה לא ידועה בישראל למעצמה
181	יחסי ישראל וקוריאה הצפונית
182	סיוע כלכלי תמורת שקט ביטחוני
183	השמדת הכור הצפון קוריאני בסוריה

שער שלישי: קוריאה – תרבות וחברה

187	פרק תשיעי: דתות, פילוסופיות ומסורות
187	בודהיזם
192	קונפוציוניזם
197	נצרות
201	שמאניזם
204	הדתות כיום
205	פרק עשירי: החברה והמשפחה הקוריאנית בעבר ובהווה
205	נשים ומעמד האישה
210	הירידה בשיעור הפריון ובילודה
214	חינוך
219	אוכלוסייה מזדקנת
222	פרק אחד-עשר: הגל הקוריאני – האליו
223	הדרמות הדרום הקוריאניות
226	המוזיקה הדרום-קוריאנית המודרנית והקיי-פופ
229	תעשיית הקוסמטיקה הקוריאנית
230	הצר האפל של תעשיית הקיי-פופ ותעשיית הידוענים
231	הקולנוע הדרום-קוריאני
232	התפתחות הקולנוע בקוריאה הדרומית
235	ההאליו ככוח מדיני-פוליטי-כלכלי
238	פרק שנים-עשר: קוריאה – אתגרי ההווה והעתיד
238	קוריאה הדרומית: לא קל להיות נמר אסיאתי
239	אתגרים כלכליים
240	אתגרים מדיניים ובין-לאומיים
240	יחסי קוריאה הדרומית ויפן
241	יחסי קוריאה הדרומית וסין
242	מדיניות הביטחון ונוכחות כוחות ארצות הברית בקוריאה הדרומית
243	יחסי קוריאה הדרומית והצפונית ושאלת האיחוד
245	אתגרים חברתיים
246	שיווק קוריאה בעולם

247	קוריאה הצפונית: לא קל להיות (כמעט) לבד במערכה
247	אתגרים כלכליים
248	אתגרים מדיניים ובין-לאומיים
248	יחסי קוריאה הצפונית וארצות הברית
248	יחסי קוריאה הצפונית וסין
249	יחסי קוריאה הצפונית ויפן
249	יחסי קוריאה הצפונית ורוסיה
249	יחסי קוריאה הצפונית והדרומית ושאלת האיחוד
250	אתגרים חברתיים
251	אחרית דבר
253	קוריאה הדרומית וקוריאה הצפונית: תעודת זהות
256	רשימת המקורות
276	מפתח

בתפריט הקוריאני בימינו, בעצם הוא הגיע לקוריאה רק במאה השש־עשרה והוא יחסית חדש במטבח הקוריאני.

בשנת 1418 עלה לשלטון המלך סג'ונג הדגול¹⁰ (King Sejong/Sechong the Great), אחד המלכים המשפיעים ביותר בתרבות הקוריאנית לאורך ההיסטוריה. הוא היה מלומד, יזם, ממציא ובעל יוזמות חברתיות שנגעו לכל שכבות האוכלוסייה.

המלך סג'ונג הדגול (1397–1450)

המלך סג'ונג (세종대왕) היה המלך הרביעי בשושלת צ'וסון, ומלך על קוריאה בשנים 1418–1450. הוא אחד המלכים המוערכים ביותר בהיסטוריה של קוריאה וכמעט היחיד שקיבל את התואר "הדגול" בשל פועלו החברתי ותרומתו שביטוייהם ניכרים עד היום.

סג'ונג היה בנו השלישי של המלך ט'ג'ונג (Taejong), וכבר כילד בלט בחוכמתו ועשה רושם רב על סביבתו. אביו של סג'ונג היה איש צבא שדאג לביטחונה של הממלכה והשאיר לסג'ונג ממלכה יציבה שאפשרה לו להתמקד בפיתוח המדינה. כשעלה לשלטון הכריז סג'ונג שהוא המלך של העם למען העם, תפיסה הומנית ויוצאת דופן לאותה תקופה. הוא אמר: "שליט חכם לא צריך להזניח דעות מיעוט ועליו להקשיב להן בתשומת לב". הוא הכניס את הפילוסופיה הקונפוציאנית באופן רשמי לפוליטיקה, לאורח החיים ולמסורת של המדינה (הניאוו־קונפוציוניזם). כחלק מהפילוסופיה הקונפוציאנית האמין המלך בחשיבות הלימוד והידע, יזם קבוצות לימוד והמשיך ללמוד בעצמו.

עד אותה עת נקבע מעמדו החברתי של אדם בעיקר לפי שיכוו המשפחתי ומצבו הכלכלי. האריסטוקרטים המלומדים אחזו בשלטון, ובזכות מצבם הכלכלי גם בניהם היו בבגרותם למעצבי השלטון. שכבת האליטה האריסטוקרטית השלטת עברה אפוא מדור לדור ורוב האיכרים נשארו במעמד האיכרים. כשעלה סג'ונג לשלטון הוא יזם מערכת בחינות שאפשרה להתקבל לתפקידי פקידות ממשלתיים לפי רמת ידע והצלחה

10 אף שלפי תעתוק McCune–Reischauer השם סג'ונג אמור להיכתב באות 'צ' (סצ'ונג), בחרנו לכתוב אותו באות ג' משום שכך הוא נכתב במקורות רשמיים כמו Sejong Institute, Sejong Museum.

במישור התרבותי ניסה השלטון היפני למחוק ולטשטש סממנים תרבותיים קוריאניים ובמקומם לחזק ולהשתית סממנים יפניים. עם זאת, הוא דאג להדגיש את השוני בין העם היפני הכובש ובין העם הקוריאני הנכבש. בעקבות זאת גברו בקרב העם הקוריאני רגשות של זהות לאומית והתחזקו התרבות והמסורת הקוריאנית. בעיני הקוריאנים (צפון ודרום כאחד) היפנים של תקופת הכיבוש נתפסים עד היום ככובש אכזר, ואילו הקוריאנים בני אותה תקופה נתפסים כגיבורים ופטרייוטים הלוחמים בכובש היפני.⁶⁹ תקופה זו היא הבסיס המודרני ללאומיות וללאומנות הקוריאנית. סיפורי הגבורה והקורבנות הקוריאנים מסייעים בהנצחת זיכרון לאומי מלכד ומשותף. בכל שנה ב־15 באוגוסט, היום שבו נכנעה יפן האימפריאלית לבעלות הברית לאחר הטלת פצצות האטום על הירושימה ונגסאקי בשנת 1945, מצוין יום העצמאות מהכיבוש היפני הן בקוריאה הדרומית והן בקוריאה הצפונית.

בקוריאה הדרומית לממשלה תרומה נכבדה לעיצוב הזיכרון הלאומי של תקופת הכיבוש היפני.⁷⁰ במשך השנים השתנה הנרטיב הרשמי בהתאם לאינטרס הלאומי של הממשלה. רק שנים רבות לאחר תום הכיבוש החל דיון בשאלת ההנצחה ועיצוב הנרטיב ההיסטורי. בית המושל היפני, שסימל את סיום שלטון שושלת צ'וסון ותחילת שלטון הכיבוש היפני, נהרס רק בשנות התשעים של המאה העשרים, כחמישים שנה לאחר עזיבת היפנים.

כדי לעצב זיכרון ולהנחילו לדורות הבאים נפתח בשנת 1987 היכל העצמאות של קוריאה, וחלק נכבד ממנו מוקדש להנצחת המאבק בכובש היפני. בשטח המוזיאון ניצב חלקו העליון של בית המושל היפני כסמל לניצחון הקוריאני על היפנים.⁷¹ גם "נשות הניחומים" הונצחו רק שנים רבות לאחר סיום הכיבוש, וכיום הממשלה משמרת את הנושא.⁷² ממשלת קוריאה הדרומית מעצבת אפוא את אירועי התקופה לכדי זיכרון קולקטיבי לאומי חי ורלוונטי. תקופת הכיבוש היפני הותירה צלקות עמוקות בקרב העם הקוריאני, השבות ועולות גם כיום בכל עימות, ולו הקטן ביותר, בין קוריאה ליפן.⁷³

Cwierka 2012, p. 16 69

Peterson and Margulies 2009, p. 177 70

Podoler 2011, pp. 117–118 71

את הטיפול ב"נשות הניחומים" ניהלו שנים רבות גורמי החברה האזרחית ולא הממשלה. 72
ראו Soh 2008, p. xiii.

73 גיא פודולר טוען כי תנועת ה־1 במרץ מוצגת כזיכרון לאומי היסטורי כדי לאחד את קוריאה המודרנית, לשמור עליה ולהפיח בה תקווה לאומית (Podoler 2005, p. 152).

הגל הקוריאני – האליו

אם היינו בוחנים את הידע על קוריאה ותרבותה לפני עשורים אחדים, ספק אם התשובות היו כוללות דרמות, מוזיקת פופ, סרטים ותחום האלקטרוניקה והרכב. קשה היה אז לשער שקוריאה הדרומית, מדינה ששלטון דמוקרטי החל בה רק לפני כמה עשורים לאחר שנים של משטר צבאי, חלוקה לשתי מדינות, מלחמות וכיבוש, תהפוך לאחת ממובילות התרבות העכשווית, זוכת פרסי אוסקר ומובילה במצעדי הלהיטים.

המונח האליו (한류, Hallyu), הגל הקוריאני, מתייחס לתרבות הפופולרית העכשווית וכולל שלושה תחומים עיקריים: סדרות דרמה הידועות גם בשם K-drama; מוזיקה הידועה בשם K-pop; וקולנוע. ה-K ככולם מבטא את קוריאה. מתחילת דרכה יצרה קוריאה הדרומית מוזיקה ובידור מקומיים שצברו תאוצה בשנות התשעים, ובתחילת שנות האלפיים החלה לייצא תרבות פופולרית, ובכלל זה סרטים, סדרות דרמה ומוזיקת פופ – תחילה למזרח אסיה ולדרום-מזרח אסיה ולאחר מכן לרחבי העולם. תרבות הבידור הצליחה בסיוע הממשלה, שעמדה על פוטנציאל ההכנסות הצפויות ממנה הן בקוריאה והן מחוצה לה, והכירה בחשיבות הסיוע לה בדומה לסיוע לתעשיות מקומיות אחרות. בשנת 1999 הגדילה הממשלה את התקציבים ונחקק חוק המאפשר מתן סובסידיות ליוצרי סרטים. נוסף על כך, לאחר ההגבלות שחלו עד אז על ייבוא תרבות מבחוץ מחשש שהתרבות המקומית לא תעמוד בתחרות מן החוץ והאיסור על ייבוא תרבות בידור יפנית, הוחלו הקלות על ייבוא תרבות מבחוץ וגם מיפן.¹ על אף המשקעים ההיסטוריים היה חשוב לקוריאנים להצליח בשוק היפני. בשנת 2006 שודרה ביפן הדרמה הקוריאנית "סונטת החורף" (Winter Sonata, 2002) והפכה ללהיט אדיר. הצלחתה המדהימה ביפן התפרשה כגאווה לאומית, הרבה מעבר להצלחה כלכלית.

לקוריאה הדרומית יש רווחים כלכליים מתעשיית הבידור, והיא הופכת לכוח

מעצב ומשפיע בבידור העולמי. בשנת 2012 היא דורגה שנייה בעולם, לאחר ארצות הברית, בייצוא תכנים בתחום הבידור, ומשנת 2020 ההאליו התפשט מאוד,² עם הצלחות אדירות של להקות כמו BTS ו-BLACKPINK ושל הסרט "פרזיטים" (Parasite, 2019) שעוטר בפרסים בין-לאומיים, ובהם ארבעה פרסי אוסקר. הרכבים מוזיקליים, סרטים וסדרות טלוויזיה זכו בשנים האחרונות להכרה עולמית. כיום הגל הקוריאני הוא גם אמצעי להגביר את המודעות לקוריאיה ולתרבותה ברחבי העולם, ואף להפוך אותה למשפיענית ומעצבת תרבות.

הדרמות הדרום-הקוריאניות

דרמות הטלוויזיה הקוריאניות הן סדרות, בדרך כלל של שישה-עשר פרקים באורך שעה. הן נחלקות לכמה קטגוריות: דרמות היסטוריות המתארות אירועים שהתרחשו בתקופות עתיקות – תקופת צ'וסון, שילה, קוריו ואחרות; דרמות מודרניות רומנטיות שרבות מהן מספרות סיפור סינדרלה – נערה ענייה פוגשת במקרה בחור עשיר ומצליח שמתאהב בה, ולאחר תלאות הם חיים באושר ובעושר (ולפעמים גם לא...); דרמות פשע או סיפורי מתח. בשנים האחרונות נוספו גם סוגות כמו מסעות בזמן, מדע בדיוני, מלחמות, נושאים טכנולוגיים ונושאים חברתיים. רוב הצופים בדרמות הקוריאניות הם נשים, ברוב הסדרות יש סיפור אהבה גלוי או סמוי, והן מבוזות כך שלצופה קל להזדהות עם הדמות הראשית.

ההצלחה של הדרמות הקוריאניות החלה בשנות האלפיים עם הפריצה של "סונטת החורף" אל מחוץ לקוריאיה. הדרמה, המגוללת סיפור אהבה, זכתה להצלחה מסחררת ביפן והביאה לגל תיירות גדול של יפנים לקוריאיה ולאי נאמי (Nami) שבו צולמו חלקים מהסרט. פסלים של דמויות מהדרמה מעטרים את האי, וכמיליון תיירים מבקרים בו מדי שנה בשנה.

בשנת 2003 יצאה לאקרנים הסדרה *The Great Jang-geum*, שבישראל תורגמה "היהלום שבכתר". הסדרה עוסקת בקוריאיה בתקופת צ'וסון ומספרת על נערה ענייה שנעשית הרופאה הבכירה והאישית של המלך. הדרמה יצאה מגבולות קוריאיה לאסיה ולרחבי העולם והגיעה גם למדינות שמרניות כמו איראן, וזכתה בה להצלחה אדירה. על פי ההערכות כ-60% מאוכלוסיית איראן צפו בה. את ההצלחה באיראן אפשר להסביר בדמיון בין קוריאיה ההיסטורית לאיראן: שתיהן חברות מסורתיות ופטריארכליות, והצופים, ובעיקר הצופות, יכלו להזדהות עם

הדמות הראשית ועם חלקים בעלילה, כמו מאבקים במוסכמות החברתיות. כמו כן, בדרמות הקוריאניות, בניגוד לחלק מהסדרות המגיעות מארצות הברית ומאירופה, אין לבוש חשוף ומיניות גלויה. הסדרה דווחה כהצלחה גם ברוסיה ובמקסיקו.

מאז הופקו בקוריאה סדרות רבות הנוגעות במישרין או בעקיפין בנושאים שונים בחברה הקוריאנית, כמו בריונות בבתי הספר בסדרה *Boys over Flowers* (2009); הומוסקסואליות בסדרה *Coffee Prince* (2007); ביקורת חברתית על התחרותיות והלחץ המופעל על הילדים והנוער כדי שילמדו באוניברסיטאות נחשבות בסדרה *Sky Castel* (2018); וסיפור אהבה בין קצין צפון-קוריאני לאשת עסקים עשירה מהדרום הממלא את הצופה בתקווה לאיחוד ביניהם, בסדרה עטורת הפרסים "נחיתת חירום לאהבה" *Crash Landing on You* (2019), חלק מהסדרות מופקות כאמור בתמיכה ממשלתית, ולפיכך מעניין לשים לב אילו נושאים נבחרים בסדרות ואילו מסרים, אם בכלל, מבקשות הדרמות להעביר או להצניע. לדוגמה, אף שרבים מהגברים הקוריאנים מעשנים, בסדרות הקוריאניות לא מופיעים אנשים מעשנים כלל. לעומת זאת, אפשר לראותם שותים אלכוהול ואף משתכרים; אולי כדי לסייע לחברות המקומיות המייצרות משקאות אלכוהוליים.

הדרמות משמשות גם אמצעי פנים-קוריאני לעיצוב הזיכרון ההיסטורי, ליצירת זהות לאומית ולשימור והחייה של סיפורים ומורשת עתיקים בלבוש מודרני וסוחף. מתחילת שנות השמונים, כשהאקדמיה ללימודי קוריאה החלה במאמצים לשימור ידע העבר, יצאו סדרות רבות העוסקות בנושאים היסטוריים.³ הסדרות ההיסטוריות מנסות ליצור תחושה ואווירה של קוריאה העתיקה, ומנגישות את התקופות הקדומות בדרך מעניינת ועכשווית. מערכת הערכים המסורתית והאווירה ההיסטורית המוצגות לצופה מבליטות את הקשיים שדמויות העבר התמודדו אתם. לעתים משולבים בפרקים מונחים בקוריאנית עתיקה עם תרגום לקוריאנית מודרנית. קלאסיקות ספרותיות היסטוריות הפכו לסדרות, ובאמצעותן גברה ההתעניינות של הצעירים בהיסטוריה הקוריאנית. המסורת, האמנות, החפצים והמנהגים ההיסטוריים נעשו פופולריים ועוררו גאווה לאומית. דמויות היסטוריות כמו נערי ההוו'ראנג, הלוחמים מתקופת שילה (בסדרה *Hwarang*), האמנית והסופרת שין סאי-טאנג⁴ (בסדרה *Saimdang*) מתקופת צ'וסון חזרו לחיים ברזולוציה גבוהה על גבי מסכים

Seth 2019, p. 523 3

ההבדל באיות השם (ט' מול ד') נובע מהבדלים בשיטות התעתיק. 4

שטוחים. מלבד הסדרות ההיסטוריות, מגוון רחב של סדרות המתרחשות בעידן המודרני עוסקות בנושאים כמו שחיתות, אהבה והצלחה כנגד כל הסיכויים. בסדרות רבות מוצגות נשים עצמאיות, נשים עובדות, ובמקרים רבים הן הדמות החזקה והמשפיעה בסדרה.

בשנים האחרונות נשמעת באמצעי התקשורת ביקורת על התקציבים הגבוהים שניתנים לקידום הקיי-פופ (המוזיקה הפופולרית המודרנית) והסדרות הקוריאניות הקיטשיות ותביעות להצגת קוריאיה באופן מאוזן וריאליסטי יותר. בעשור האחרון החלו לשלב בסדרות פרסומות, תחילה סמויות וכיום גלויות, בדרך כלל למוצרים או לרשתות מתחום המזון, הקוסמטיקה, והטכנולוגיה כדוגמה הכריכים של רשת המזון סאבוויי (Subway). מוצרי מזון אחרים מופיעים שוב ושוב בסדרות כמו *Goblin* (2016) ו-*Vagabond* (2019).

מלבד הפרסומות המיועדות לקהל המקומי, הדרמות והסרטים הקוריאניים נועדו להשפיע גם על הצופים שמחוץ לקוריאיה הדרומית ולעורר אהדה כלפיה. בין השאר הם משמשים גם אמצעי לקידום התיירות והמסחר. בראשית שנות האלפיים החלה תיירות דרמות, שהקו המנחה בסיוריה הוא ביקור באתרי צילומים מרכזיים של סדרות ידועות. סיורים אלה פופולריים בקרב תיירים (ובעיקר תיירות) מיפן, מסין ומדרום-מזרח אסיה. באתרים אלה הוצבו לעתים פסלים ותמונות של הסצנה שצולמה באותו מקום, כמו האי נאמי שבו צולמה סצנה מהדרמה "סונטת החורף"; נקודת התצפית במגדל על הר נאם-סאן (Namsan) בסיאול ובאי ג'ו, שבהם צולמו כמה וכמה סצנות, רובן רומנטיות. זרים רבים החלו להתעניין בשפה ובתרבות הקוריאנית בעקבות הצפייה בדרמות, ואלו שגם מבקרים בקוריאיה מתעדכנים באמצעות הטלפון הנייד באילו סצנות הופיעו האתרים שהם מבקרים בהם.

הדרמות מגיעות למדינות ברחבי העולם, ובדרך בלתי חוקית גם לקוריאיה הצפונית: מתחילת שנות האלפיים, עם כניסת מכשירי ה-DVD והמחשבים הניידים לצפון-קוריאיה, החלה זרימה של עותקים פיראטיים של תוכניות וסדרות לצפון-קוריאיה על גבי החסנים ניידים (USB) וכרטיסי זיכרון. כך צפון-קוריאנים רבים (יש המעריכים שכ-50%)⁵ נחשפים לחיי הרווחה והקדמה של שכניהם מדרום ומתוודעים לפער בין שתי הקוריאיות ולנתונים הכוזבים שמפיץ השלטון. מעניין כיצד דרמות דרום-קוריאניות שעוסקות בנושא קוריאיה הצפונית-קוריאיה הדרומית מתקבלות בעיני האזרחים הצפון-קוריאניים.